

To: [redacted] (10)(2e) @inspectieszw.nl]; CoronaGedragsUnit [redacted] (10)(2e) @rivm.nl]; (10)(2e) [redacted] (10)(2e) @rivm.nl]
Cc: [redacted] (10)(2e) [redacted] (10)(2e) @MINSZW.NL]; [redacted] (10)(2e) @MINSZW.NL]; (10)(2e) [redacted] (10)(2e) @rivm.nl]; [redacted] (10)(2e) [redacted] (10)(2e) @minfin.nl]
From: [redacted] (10)(2e)
Sent: Fri 8/21/2020 7:07:51 AM
Subject: RE: Gedragsmaatregelen SZW
Received: Fri 8/21/2020 7:08:04 AM
[i live here 3-1.jpg](#)

Ha [redacted] (10)(2e)

Bijgevoegd zoals net in de app gemeld, een foto van de postercampagne op de wallen in amsterdam. Iets vergelijkbaars heeft Duwtje in Deventer gedaan (en misschien is ook wel de VWS campagne met posters werken in de zorg een goed voorbeeld). Misschien is iets analogoos te bedenken om mensen te attenderen op de groep die kwetsbaar is en relatief hard door corona getroffen kan worden.

Groet,
[redacted] (10)(2e)

[redacted] (10)(2e)
[redacted] (10)(2e)

Afdeling Strategie, Arbeidsmarkt en Stelsels & Regelingen
Directie Arbeidsmarkt en Sociaal-Economische Aangelegenheden (ASEA)
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Verdieping [redacted] (10)(2e) Parnassusplein 5 | Den Haag
Postbus 90801 | 2509 LV | Den Haag

T 06 [redacted] (10)(2e) | E [redacted] (10)(2e) @minszw.nl

Van: [redacted] (10)(2e) <[redacted] (10)(2e) @inspectieszw.nl>
Verzonden: donderdag 20 augustus 2020 12:28
Aan: CoronaGedragsUnit <[redacted] (10)(2e) @rivm.nl>
CC: [redacted] (10)(2e) <[redacted] (10)(2e) @MINSZW.NL>; [redacted] (10)(2e) <[redacted] (10)(2e) @MINSZW.NL>; [redacted] (10)(2e) <[redacted] (10)(2e) @minszw.nl>; [redacted] (10)(2e) <[redacted] (10)(2e) @rivm.nl>; [redacted] (10)(2e) <[redacted] (10)(2e) @minfin.nl>
Onderwerp: RE: Gedragsmaatregelen SZW

En bij dezen de ideeën voor de thuisituatie:

- Commercial a la heineken met goede voorbeelden hoe je thuis afstand kan houden** & op grappige manier bewust maken van gedragsregels: https://www.youtube.com/watch?v=XDD2Xhdq_Ds. In die trant kun je ook een commercial maken samen met de IKEA en andere woonwarenhuizen en/of als solidariteitsgeste naar horeca ("wij doen ons best voor jou, doe thuis ook je best").
- Mensen voorzien van kaartjes** (met plakstrip) die ze op deur van toilet kunnen hangen met de boodschap: 'Help je corona buiten onze deur te houden? Desinfecteer het toilet svp na gebruik (klink,lichtknop, toilet en kraan). Dank je wel!
- Handelingsperspectief bieden aan de host van het 'feestje'** (van max 6 personen). Het liefst vatten in 5 hoofdmaatregelen die samen een mooi woord vormen. Zoals SMART. Dan kun je altijd die 5 stappen nalopen als je gasten ontvangt. Maatregelen kunnen zijn:
  - Spreek vooraf (bv in de uitnodiging) uw verwachtingen uit m.b.t. naleven van de coronaregels. Wees hierbij zo concreet mogelijk. Zoals 'ik wil dat iedereen zijn handen wast bij binnenkomst' of 'ik wil dat iedereen 1,5 meter afstand houdt van elkaar'.
  - Zet zeep of desinfectiemiddel neer bij de entree en op de centrale plek waar u bijeenkomt.
  - Serveer snacks in eenpersoonsporties (zoals ieder eigen bordje snacks, bakje chips etc.).
  - Zet stoelen neer op 1,5 meter afstand.
  - Spreek een signaal af dat je kunt gebruiken als iemand te dichtbij komt. (of gebruik het landelijke signaal als dat er is).
+ om dit bekend te maken campagne, influencers, persconferentie, etc.

En twee ideeën die ook in de vorige mail mbt kantoren stonden, werken mogelijk ook bij mensen thuis.

- Hip woord/uitspraak bedenken die beklijft.** Dit woord kan je zeggen als iemand te dichtbij komt of over het algemeen de regels niet naleeft. Hier ook communicatiespotje omheen organiseren. Bijv. door HA te zeggen (Houd Afstand). Of iets hippers, kunnen we over nadenken. Hopelijk wordt dit woord dan net zo goed overgenomen als BOB en de NIX campagne J. Eventueel kan dit nog gekoppeld worden aan een soort **Lance Armstrong armbandje** waarmee je laat zien dat je afstand wil houden (en dat anderen dat dan ook bij jou moeten doen). Armbandje kan je zowel privé als werk omhouden. Laat zien dat je het serieus neemt. En vanuit gedrag: als je iets eenmaal gezien hebt, zie je het voor je

gevoel steeds vaker om je heen. Kan indruk wekken dat veel mensen coronamaatregelen belangrijk vinden = sociale norm creëren.

5. **Posters met kwetsbare mensen:** "doordat jij je veilig gedraagt krijg ik geen corona!" Kan ook een digitaal bord zijn of een campagne/reclamespotje met elke dag een nieuwe boodschap, maar wel met hetzelfde doel en vanuit dezelfde kwetsbare doelgroep ('band' opbouwen met die groep). Dwtje (in Deventer bij overlast op een plein een wand met gezichten van bewoners en teksten als 'welkom in onze voortuin') en gemeente Amsterdam (overlast red light district -> bewoners die via posters aangeven 'wij wonen hier' het is hier geen speeltuin). hebben iets vergelijkbaars gedaan en dat werkte goed. Gedragseffecten: dwingende ogen en empathie.

Mvg,

(10)(2e)

(10)(2e)

M (10)(2e)

E (10)(2e) [@inspectieszw.nl](https://inspectieszw.nl), [interventietoolbox](#) & [BIT](#)

W [Website interventietoolbox](#)

Van: (10)(2e)

Verzonden: donderdag 20 augustus 2020 12:12

Aan: 'CoronaGedragsUnit' <(10)(2e)@rivm.nl>

CC: (10)(2e) <(10)(2e)@MINSZW.NL>; (10)(2e) <(10)(2e)@MINSZW.NL>; (10)(2e) <(10)(2e)@minszw.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@minfin.nl>

Onderwerp: RE: Gedragsmaatregelen SZW

Hoi allen,

Bij dezen alvast de top 5 mbt kantoor. De top 5 voor social events zijn we nu mee bezig. Veel succes!

1. **Handelingsperspectief bieden aan werkgevers**, door via al bestaande kanalen te linken naar een websitepagina waar handelingsperspectief wordt geboden. Bestaande kanalen zijn de overleggen met werkgeverskoepels, campagnes, overheidssites (waaronder die van Inspectie SZW), etc. Op de websitepagina kan o.a. het volgende handelingsperspectief worden geboden:
  - a. Leiding het goede voorbeeld laten geven (aangeven effect van goed voorbeeld doet goed volgen, cultuur, etc.)
  - b. Een geliefd persoon uit de organisatie als coronapolitie (met humor, bijv. politiepet op of boevenpak aan) die mensen aanspreekt op kantoor op de regels. Denk ook aan 'koning TOTO'. Koning corona, of Corrie corona, zoiets. Ook een optie: rouleren tussen afdelingen, iedere afdeling levert elke maand een dag een corona-agent. Zo worden veel mensen betrokken en zal draagvlak toenemen. En deze persoon wordt vriendelijker behandeld (denk aan verplichte fluitbeurten bij teamsport, creëert respect voor de scheidsrechter). Deze persoon duimpjes of snoepjes uit laten delen ipv straffen. Misschien krijg je zelfs nog een klein cadeautje: bijv. een doosje pepermunt met erop "niet dat ik het nodig heb want ik houd 1.5 m afstand"
  - c. Looplijnen en afgeplakte bureaus op een leuke manier, dus niet met verbodsborden voor de ingang maar bijv. een plant voor de deur en kussens, gezellige sfeer creëren. Default inrichting.
  - d. Elke maandagochtend een korte briefing, waarin je incheckt met je team en vraagt hoe het gaat met de naleving van de regels (dagstart-bord voor gebruiken). Ihkv zichtbaarheid en urgentie aantonen.
  - e. Voorbeelden van stickers en posters ontwikkelen (of delen als die er al zijn bij werkgevers), zodat niet ieder bedrijf het zelf hoeft te ontwerpen. Met de posters en stickers worden werknemers herinnert.
  - f. Voldoende handgelpaaltjes neerzetten, niet alleen bij de ingangen. Met een boodschap er bij om het belang te benadrukken.
  - g. Stimuleren dat: Teamleider beloont thuisblijven bij klachten & testen. Dit voorbeeldgedrag wordt ook gedeeld met collega's. Hierdoor wordt het de norm.
  - h. goede voorbeelden van hoe het in bedrijven kan weken (b.v. aanlopende band / afschermingen) zodat vergelijkbare bedrijven denken, ik kan het ook. Verhoogt self-efficacy
  - i. Voorbeelden laten zien hoe je wél samen kan komen, koffie kan doen met een collega, kan vergaderen in een zaal, etc. Dus hoe je je wél moet gedragen. Inclusief tips voor het sociaal-emotionele: hoe je mensen begroet/bijpraat.
  - j. Stickers met plaatje van virusdeeltje op 'besmettelijke' plekken hangen, zoals liftknop, klink, etc.). Stickers kunnen ze bij de overheid opvragen.
2. **Hip woord/uitspraak bedenken die beklijft**. Dit woord kan je zeggen als iemand te dichtbij komt of over het algemeen de regels niet naleeft. Hier ook communicatiespotje omheen organiseren. Bijv. door HA te zeggen (Houd Afstand). Of iets hippers, kunnen we over nadenken. Hopelijk wordt dit woord dan net zo goed overgenomen als BOB en de NIX campagne ☺. Eventueel kan dit nog gekoppeld worden aan een soort **Lance Armstrong armbandje** waarmee je laat zien dat je afstand wil houden (en dat anderen dat dan ook bij jou moeten doen). Armbandje kan je zowel privé als werk omhouden. Laat zien dat je het serieus neemt. En vanuit gedrag: als je iets eenmaal gezien hebt, zie je het voor je gevoel steeds vaker om je heen. Kan indruk wekken dat veel mensen coronamaatregelen belangrijk vinden = sociale norm creëren.
3. **Laagdrempelig meldpunt inregelen** voor werknemers die verplicht worden naar kantoor te komen (ook als dat niet

per se hoeft, zoals kantoorwerk). Daarna betrokken werkgevers bellen en aanspreken en eventueel boeten. Boete wordt gedoneerd aan de zorg. Dit meldpunt ook goed onder de aandacht brengen. Om het niet alleen negatief te gebruiken: goede voorbeelden kunnen ook ingediend worden via dit meldpunt. Die komen dan weer op de site met handelingsperspectief (punt 1)

4. **Posters met kwetsbare mensen:** "doordat jij je veilig gedraagt krijg ik geen corona!" Kan ook een digitaal bord zijn of een campagne/reclamespotje met elke dag een nieuwe boodschap, maar wel met hetzelfde doel en vanuit dezelfde kwetsbare doelgroep ('band' opbouwen met die groep). Duwtje (In Deventer bij overlast op een plein een wand met gezichten van bewoners en teksten als 'welkom in onze voortuin') en gemeente Amsterdam (overlast red light district -> bewoners die via posters aangeven 'wij wonen hier' het is hier geen speeltuin). hebben iets vergelijkbaars gedaan en dat werkte goed. Gedragseffecten: dwingende ogen en empathie.
5. Naleven makkelijk maken door het volgende te ontwikkelen: **Corona-proof 'in a box'**- een doos die je kunt bestellen (net als de babydoos) met daarin ook voor kleinere bedrijven alles wat je nodig hebt tegen corona: vloerplan met voorbeelden van opstellingen en looproutes, desinfectiespul, checklists voor de ventilatie, koffiebekers met 'hou onze werkplek coronavrij', ... Met mogelijkheden het te personaliseren voor jouw bedrijf. Makkelijk bestelbaar en variërende prijzen afhankelijk van de grootte van je organisatie. Of gratis verstrekken?

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

M (10)(2e) @inspectieszw.nl, interventietoolbox & BIT
E (10)(2e) @inspectieszw.nl, interventietoolbox & BIT
W [Website interventietoolbox](#)

Van: CoronaGedragsUnit <(10)(2e)@rivm.nl>

Verzonden: donderdag 20 augustus 2020 10:03

Aan: (10)(2e) <(10)(2e)@inspectieszw.nl>; CoronaGedragsUnit <(10)(2e)@rivm.nl>

CC: (10)(2e) <(10)(2e)@MINSZW.NL>; (10)(2e) <(10)(2e)@MINSZW.NL>; (10)(2e) <(10)(2e)@minszw.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@minszw.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@minfin.nl>

Onderwerp: RE: Gedragsmaatregelen SZW

Urgentie: Hoog

Ha (10)(2e) & (10)(2e)

Het zijn heel veel goede voorbeelden – het helpt als jullie in beide kolommen aan kunnen geven welke 5 jullie het meest kansrijk achten, en eventueel met een ander kleurtje nog de 2^e 5 die jullie ook kansrijk achten als er meer mogelijk is.

Liefst voor 12 uiterlijk 13u?

@ (10)(2e) als jij hier ook door heen kunt gaan, ook heel fijn!

Ben benieuwd, hartelijk dank alvast!

Met hartelijke groet,

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

RIVM Centrum Gezondheid en Maatschappij | Corona Gedragsunit (10)(2e)@rivm.nl
 Antonie van Leeuwenhoeklaan 9 | 3721 MA Bilthoven / Postbus 1 (postbak (10)(2e)) 3720 BA Bilthoven

T +31 (10)(2e) | **M** +31 (10)(2e) | **E** (10)(2e)@rivm.nl | (10)(2e)

RIVM De zorg voor morgen begint vandaag

From: (10)(2e) <(10)(2e)@inspectieszw.nl>
Sent: woensdag 19 augustus 2020 21:37
To: CoronaGedragsUnit <(10)(2e)@rivm.nl>
Cc: (10)(2e) <(10)(2e)@MINSZW.NL>; (10)(2e) <(10)(2e)@MINSZW.NL>; (10)(2e) <(10)(2e)@minszw.nl>
Subject: Gedragsmaatregelen SZW

Beste collega's,

Bij SZW & ISZW hebben we via de mail een brede groep collega's benaderd mee te denken met de vraag hoe we verdere verspreiding kunnen beperken bij social events thuis en op kantoor. Daarnaast hebben we een brainstorm georganiseerd waar een hoop ideeën uitkwamen.

Zie in de bijlage in de excelsheet twee kolommen: voor beide vragen (thuis en kantoor) een rij met maatregelen.

Goed is om op te merken dat omdat wij geen specifieke doelgroep voor ogen hebben (deze is zeer divers) is de effectiviteit van de ideeën niet goed aan te tonen. Het is vooral een lijst met creatieve ideeën geworden, natuurlijk wel voornamelijk van collega's met kennis van gedrag.

Veel ideeën kunnen nader uitgewerkt worden en concreter worden. Wij staan altijd open om daar aan mee te werken.

Ook lees ik (10)(2e) graag mee met het stuk aan de SG's, mochten jullie dat prettig vinden. Vanuit inspectie SZW is het stimuleren van het naleven van regels/voorschriften ons dagelijkse werk. Ook als die voorschriften niet altijd duidelijk zijn, er weinig toezicht is op de naleving (800 inspecteurs op 8 miljoen werkenden), etc. Wij zetten daar dus altijd al verschillende gedragsinterventies op in. De ervaring, misschien ook de wijze waarop wij dan tot interventies komen, kunnen we met jullie uitwisselen.

Veel succes met het samenvoegen van alle ideeën. Waar hulp nodig is weten jullie mij te vinden.

Mede namens (10)(2e) en (10)(2e)

(10)(2e)

M (10)(2e)
E (10)(2e)@inspectieszw.nl, [interventietoolbox](#) & [BIT](#)
W [Website interventietoolbox](#)

De Inspectie SZW werkt aan eerlijk, gezond en veilig werk en bestaanszekerheid voor iedereen. Ze doet dit op basis van risico- en omgevingsanalyses. Toezicht en opsporing worden daar ingezet waar de meest hardnekkige problemen zitten en het effect het grootst is.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die voortvloeit uit het elektronisch verzenden van berichten.
 This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die voortvloeit uit het elektronisch verzenden van berichten.
www.rivm.nl De zorg voor morgen begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.
www.rivm.nl/en Committed to health and sustainability